

Bereketi Gör

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Değerli kardeşlerim,

Sofrada arandığı zaman gözle görülmeyen ama olmayınca da ne gözümüzün ne karnımızın doymadığı bir değerimiz vardır: Bereket. Yemeğin tuzu olmadığındaki tatsızlığından daha çok hissedilir bereketsizlik. Tuzsuz yemeğin yenilmesi mümkündür de bereketsiz yemeğin yenebilir tarafı yoktur, zira doyurmaz.

Günümüzden yüz sene önce de baklava denen yiyecek vardı. Şimdi de âdet olduğu gibi tepsi dolusu baklavayı bir çatal batacak küçüklükte dilimlere ayırırlardı çünkü düğünde herkese birer paket verecek kadar baklava yoktu, bir veya iki dilim yenebilirdi. Ancak bir çatal batırılacak kadar dilim baklava bir insanın payıydı ve insanlar onu yediklerinde 'baklava yemiş' oluyorlardı.

Şimdi baklavalara kutu kutu, tepsi tepsi gelip gidiyor. Baklava yüzünden hastanelerde kolesterol tedavileri fırladı. Fakat gözler hâlâ aç ve doymak yok.

İki baklava devri arasında kaybettiğimiz şey ne un ne şeker değil, berekettir. Ne yazık ki bereketin kaybolduğunu anlamayacağımız kadar da şuur kaybımız söz konusudur, neyi kaybettiğimizi bilmiyoruz. O nedenledir ki artık iş ve meslek arar gibi bereketi de döne dolaşa aramaya mecburuz.

Tereddüt etmeden bilmeli ve söylemeli ki tarlada buğdayı yaratıp soframıza ekmek şeklinde gönderenin Allah olması gibi bereketi yaratıp sürdüren ve bizimle buluşturan da Allah'tır. Bizden elli sene önce yaşayan kuşağa tarladaki buğdayı vermemiş, onlar karneyle ekmek almak zorunda kalmış ve açlık çekmişlerdi. Bize ise buğdayı vermiş ancak bereketini vermemiştir ki ekmek neredeyse kanunen yasaklanıp yenmesi zararlı ilan edilecek kadar insanları hasta etmektedir, bolluğundan ötürü. Ama gözler yine aç. Ömürler uzamış ama becerilen iş azalmıştır çünkü bereketsiz bir ömür sürülmektedir.

Yaşadığımız dünyada rızık beğenmeyecek kadar ciddi şekilde gıda bolluğumuz vardır ama insanlar açlık korkusundan uyuyamıyorlar. Bir babanın amelelikle sekiz çocuklu aileyi geçindirebildiği günlerde, evde herkesin çalıştığı veya burs aldığı ama yine de aileye hâkim olan şimdiki açlık endişesi kadar korku yoktu. Evsiz ve aç kalma korkusu insanı artık alıp götürmüştür.

Bundan elli sene önce bir evde kişi başına düşen metrekare miktarı on-on beş bile değilken bugün kişi başına belki elli metrekare alan pay edilebilecek durumda olmamıza ve ailede nüfus azalmasına rağmen insan bunalmakta, çatlamaktadır. Belki bu çelişki kâfirler için normaldi ama bereketi yaratan Allah'a iman etmiş müminler için böyle olmamalıydı.

Rızık da bereketi kaybedilmiştir. Evlerimizin çöp kovaları rızık enkazımızla doludur ama yine de rızık endişesi taşıyoruz. Dolaplarımızda dedelerimizin adını bile duymadığı gıdaların dondurulmuş olanları var ama rızık korkumuz yerinde duruyor.

Cebimizde görüntülü telefonlarımız var ama kimsenin kimseye ayıracak vakti yok. Ne telefon ne araba görmemiş insanlar yüz kilometre ötede oturan akrabalarıyla sıla-i rahim problemi yaşamamış, bir yolunu bulup ziyaretlerine gitmişlerdi. Onlarda bir metre yüksekliğe ulaşan kar engelini yararak hastalanan akrabayı ziyarete gitme hasleti görülebiliyordu çünkü zamanları bereketliydi. Saatleri altmış dakikalıktı, tıpkı bizim saatlerimiz gibi ama biz arabayla ulaşabildiğimiz hedeflere bir türlü vaktinde gidemiyor, hep gecikiyoruz –tabii hep trafik suçlu.

Ve nihayet, yaşamanın da bereketi elimizden gitmiştir. Evimize bir çocuk daha geldiği zaman bahçemizde açmış yeni bir çiçeğin güzelliğini hissetmemiz gerekiyorken kara kara düşünmek, nasıl büyütüp eğitimini neyle idare edeceğinin endişelerine boğulmak revaç bulmuştur. Hâlbuki aşısını devlet yapıyor, okulunda okutuyor ve nerdeyse doğumdan önce nüfusa kaydedip tanıyor, aile bakamazsa bakmayı bile vaat ediyor. On çocuğunu iki dönüm tarladaki soğan-sarımsak hasılatıyla büyüten insanların çocukları biz değil miyiz? Bu evlerimizden ne gitti ki böyle olduk?

Mobilyası hepi topu mindere benzer bir süngerden ibaret evlerde gelin gerdek gecesine girer, kim bilir o da çatlak olan bir çömlekle evin bütün yemeği pişer ve hatta kayınları ile aynı evde yaşıyor da olabilirlerdi ama yuvaları güllük gülistanlık bir saray gibiydi. Şimdi evlerimiz hakikaten saray gibi oldu ama kodese girmiş gibi bunaliyoruz. Çünkü bereket ortadan kalkmış, kaybedilmiştir. Tekrar vurgulayalım ki bundan daha kötüsü, kaybettiğimizin bereket olduğunu anlamamamızdır.

Sevmenin ve sevilmenin bereketini kaybetmek... iki genç evlenecekleri zaman nasıl mutlu yaşayacaklarının hayalleri yerine babadan kalan malları evlenmeden önce birinin üzerine tapulama hesapları peşinde koşarlarsa bunda sevmenin, sevilmenin esamisi okunabilir mi hiç? Erkek kadının boyalı yüzünü, kadın erkeğin forsunu severse bunda sevgi olur mu? Aşkın ve sevginin de bir bereketi vardır. Yetmiş sene boyunca aynı evi paylaşıp soğan ve sarımsaktan başka yiyeceği az bulabilen insanlar birbirine onca zaman sonra bile muhabbetten başka şey hissetmemişler ve sevgilerinin bereketini görmüşlerdi.

Bereketsiz sevgide cinsellik doyurulabilir, insanın başını sokacağı evi de olabilir belki ama evlilik zindan sayılır. Bereketi görülemeyen sevgi, sevmek anlamında, Allah'ın azabının görüldüğü bir meydandır denebilir. Çocuk sevgisi ve geçinme bakımından bereketsiz yuvada yaşayan ailenin damarlarında kalp krizi kol gezer. Her şeyin serbest olduğu ortamda, ailede bereket olmadığından herkes doğurduğuna pişman ve mutsuz yaşayıp gider. Kur'an'ın yasaklandığı ve ezanın susturulduğu zamanlarda mücahit nesilleri bereketli Anadolu aileleri meydana sürmüştür.

İbadetin bile bir bereketi vardır ki kaybolduğunda ibadetin de hazzı görülemez. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, *“mümin camiye girdiği zaman sudaki balık gibi rahatlar, münafık camiye girdiği zamansa kafesteki kuş gibidir”* buyurmaktadır. Resûlullah aleyhisselamın kıldığı namaz uluorta meydandayken her girdiği camide gördüğü namaz kılanların 'hangi mezhebe göre' eğilip kalktıklarının merakını taşımaktan öteye gidemeyen biri, bereketini kaybettiği bir ibadetle meşgul olmaktadır. Müzikli telefon seslerinden cuma namazının rahatça kılınmadığı camilerde bereket bulunamaz.

Sevabın bereketinden de söz edilebilir. Bir defa 'sübhânallâh' diyen sahabiye Allah Teâlâ, bu bir deyişe karşılık yedi yüz kat sevap vermiştir. Verdikleri sadakalar dağ kadar büyümüştür, bereketli olduğu için. Çölde yaşamışlar, yağmura doymamışlardı ama berekete gark oluyorlardı. Yaptıkları her işte ihlası gözettikleri ve samimiyetlerinden sual olunmadığı için. Sevabın bereketi budur.

Sağlığın da bereketle güzel olduğunu unutmamalıdır. Bereketi kaybedilmiş sıhhatle yaşamak müze çocuğu gibi doktor kontrolünde hayat sürüp büyümektir. On yaşına gelmeden on ameliyat olunur. Başkasının çocuğu çöpte-çamurda oynayarak yaşar ama doktor yüzü görmez. Allah bu bereketi aldığı zaman artık her caddeye bir hastane inşa etmek dahi kurtarmaz.

Zekâ ve hafızanın bereketi bir başkadır. Okuma-yazma bilmeyen dede ve ninelerimiz üç satır metinden bihaber yaşayıp ölmüşlerdi, cahildiler. Ama saymaya kalksalar nerdeyse Âdem aleyhisselama kadar dedelerinin adlarını sıralayabilirler, altmış sene önceki asker arkadaşlarının bir bir şecerelerini dönebilirlerdi. Biz sabahleyin zihnimize aldığımız bir notu akşama unutuyoruz. Beyinlerimiz onlarınkiyle aynı ama bizim zekâmızın bereketi gitti.

*

Bereket, haramın ters tarafında durur ve helalin ürünüdür. Haramla başlamış, erkek-kadın bir arada oturlan ve çalgı çenginin bulaştığı bir düğünün mahsulü ancak bereketsiz yuva olur. Bu manevî değerini hiçbir şekilde beton binaların ihtişamı veya maddî zenginlik karşılayamaz. Dertlerin boğduğu insan, bereketsiz bir hayatı yaşarken gam ve kederden kurtulamamanın sıkıntısındadır.

Çok ağır hastalıktan muzdarip bir kadını hastanede ziyarete gitmiştim. Öncesinde doktoruyla görüşmüş, durumunun iyi olmadığı bilgisini almıştım. Feci sancıları ilaçla rahatlatılıyordu. Yanına girip teyzeye selam verdim, hatırını sordum. Benim Nureddin hoca olup olmadığını sordu, ben de doğruladım. Sonra “bu hastalığı bana veren Allah’a şükrederim” deyiverdi. Nedenini sorduğumdaysa şöyle devam etti: “Ben kimim ki bir hocayı ayağıma gönderdi, demek ki bu hastalığı bana, ayağıma seni göndermek için verdi.”

Bu tavrın özünde bereket vardır. Ancak ağrı kesicilerle çılgınlıkları durabilecek kadar ızdırap içinde bir insan, manevî bir atmosferi kendine huzur kaynağı yapabiliyor. Benim ne oradayken ne de çıkıp ayrıldığımda onun ağırlarına bir faydam dokunuyor değildi hâlbuki.

Sözün de bereketi vardır. Kimi bir cümle konuşur ve bütün derdini anlatır, kimi de akşama kadar konuşup meramını yine de anlatamaz. Bir çuval un yetmez; bir dilim kek ise doymak için kâfi gelebilir. Anneler çocuklarına neden söz geçiremediklerini bir de bu açıdan görmelidirler. Hoca efendiler yıllarca durmadan konuşup insanlara dertlerini anlatamamalarını bereket başlığından incelemelidirler. Musab bin Umeyr radiyallahu anh, başından ayağına kadar bereket dolu olduğu içindir ki iman etmeyi insanlara bir kere teklif etmiş, önüne bir defa oturan da artık teslim oluvermiştir.

Bir baba-anne-hoca, çocuğunu deist olmamaya senelerdir inandıramadığını bereketle konuşup konuşmadığı üzerinden değerlendirmeli, sorgulamalıdır.

Şehre yamalı ceketiyle inip döndüğünde mutluluğu gözlerinden okunan insanların saadet sebebi arkadaşlarıyla çay içmekten ibaretti. Bir arkadaşıyla karşılaştığında hastalığını ve derdini unutan, cebinde para olmamasını umursamayan insanlardı onlar. Beraber içtikleri artık halis çay olmasa bile değil mi ki dostun yüzüne bakarak içilmişti, zift de olsa keyif veriyordu. Kardeşliğin bereketi böyle bir şeydi.

Kaybettiğimiz bereket, evimizin çatısıydı. O üzerimizden kalkınca güneşle yüz yüze oluverdik. Yağmur olduğu gibi evimize iniyor, soğuktan korunamıyoruz.

Evinde bereketi kovalayan ve bereket sebeplerinin izlerini süren kimseler olmalıyız. Evleneli on yıl olmuş ama hâlâ ancak ilk günkü kadar sevgiyi paylaşan değil, her geçen zamanla birlikte üzerine eklenen sevgiyle birbirine bakan eşler olmalıdır. Evliliğin ellinci yılında dahi eşlere “eşinden önce vefat etmeyi ve onun acısını görmemeyi” diletcek bir ilişki sürmelidir.

*

Bereket, ne Mekke'nin ne Eyüp'ün koku dükkânlarında satılmaz. Bu hiç kimseye Eyüp'e gidip saygı duruşu yapmakla geliveren bir aşı gibi değildir. Mezarlarda, çarşılarda veya şehirlerde bereket satılmaz. Bereket Allah'a iman iledir çünkü bereketin sahibi de tıpkı canlarımızın sahibi olan Allah'tır. Eşlerimizi, mallarımızı ve rızıklarımızı bizim için ezelde yaratıp belirleyen Allah Teâlâ hayatımızın üzerine gelecek bereketi de veren, sürdüren veya alandır.

Araf suresinin 96. ayetinde, iman edenlere şöyle hitap edilir:

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ

“Şu şehir halkı iman edip takva üzere yaşasaydı onlara göklerden bereket yağdırırdık...”

Demek ki bereket, Allah'ın, iman edip takvalı yaşayanlara verdiği bir nasiptir. Gençken başka ihtiyarken başka, düğünde başka cenazede başka, kadına başka erkeğe başka, kadınla ilgili ayetlerde frenli... gibi çelişkili ve şizofrenik Müslümanlık ile değil, Allah ve Kur'an ölçüsünden şaşmayan bir yolda yaşayanlara bereket verilir. Bu ölçüye iman ederek hayat sürmek bereket garantisine yaşamaktır.

Bereket, hacca gidince getirilen bir takke değildir. Bereketin sinir sistemi kalplerdedir. Kalpteki iman, Allah korkusu, ibadet heyecanı, cennet arzusu, cehennem endişesi, şeriat isteği bereketin sebebidir. Hamza radiyallahu anh bu bereketi gördüğü içindir ki yere düştüğü gün ağlayıp sızlamamıştı. Bizim tırnağımızın kenarı biraz kırılrsa matem tutacak hâldeyiz çünkü hayatın, sevginin, paranın, rızkın, gülmenin, sevabın, ibadetin bereketini kaybetmiş hâldeyiz.

Sıla-i rahimden uzak duranın bereketi olmaz –fakat parası olmaz değil, bereketi olmaz. İnsanın anne-baba üzerinden kan bağı taşıdığı akrabasına ziyaret ve ilgi düzeyi buna göre belirlenecektir. Dede tam bir bağlılık ve ilgi görecektir. Amcalar, halalar, dayılar, teyzeler de böyledir. Onların çocukları olan yeğen ve kuzen grubu bir puan düşük olmakla beraber yine ilgiye mazhar olacaklardır. Kan bağı öteye doğru açıldıkça sila-i rahimin ağırlığında düşüşü belirler. Mesela yeğenin eniştesi en düşük profilde alaka görecektir.

Ömür bereketi sila-i rahim olmaksızın sağlanamaz. Peygamber aleyhissalatu vesselam, “*çok yaşamak isteyen sila-i rahim yapsın*” buyurmaktadır. Ömür değişmeyeceğine göre bu cümlenin anlamı kırk senede kırk kişilik iş yapabilmek ve ömrün bereketini görmek manasına gelir. Başkasının elle başardığını traktörle bile başaramamak bereketsizliktir.

Sıla-i rahim bir bereket kuyusudur, Allah için yapıldığında. Bahçesinde kiraz olduğu için sila-i rahimi alet ettiğimiz bir akraba ziyareti ancak kiraz yemeye yarar. Allah için yapılan işlerde bereketten söz edilebilir. Kiraz için gidilen yerden anca kiraz alınır.

Bereketin kurdu haramlardır. Bir kilo haram, bir kilo bereketi yok eder. Geçmişinde günahlar bulunan kimse için tövbe de böylece bereketin şifresi olacaktır. Evdeki huzursuzluk tövbesi edilmemiş günahlara işaret eder. Eve eşyayı taşıya taşıya bitirememek tövbeyi ertelemekten ötürüdür. Tövbeyi belli bir zamana-güne-geceye ertelemek şeytanın tuzağına düşüldüğünü gösterir, tövbe ertelenmeksizin hemen sarılmanın gerektiği bir can simididir.

Bereket, kanaatin ikiz kardeşidir. Oyuncağa kanaat etmeyen çocukta başlar, büyüyünce farklı alanlarda tezahürle devam eder. Kanaat, Müslüman'ın ahlakı gibi bir eğitim konusudur. Şükür de bu başlıklardan biridir. Ne kadar şükredilirse Allah o kadar bereketi artırır. Yemekten sonra hamd etmek ve “bu yemek bir cüz Kur'an'ı hak etti” deyip Rabbimizin kitabından biraz okumak şükürdür. Çocuğun şükürü, onu Allah'ın yolu için hazırlamaklardır. Her şeyin şükürü kendi türünden olur.

Gecikmiş nikâhlar yani evlilikler bereketsizlik sebebidir. Allah Teâlâ kitabında, Peygamber aleyhisselam sünnetinde evlenmeyi ve Allah'ın rızık ihsan etmesinin önünü açmayı tavsiye etmiştir. İş iyi gitmeyenler evlerinde evliliği geciktirilmiş çocuk bulunup bulunmadığını bir kontrol etmelidirler. Zira vakti geldiği hâlde -ki bu 'vakit' kişiden kişiye değişebilir, illa sabit bir yaştan söz etmemelidir- geciktirilen her evlilik kendine ve etrafına bereketsizlik kaynağıdır. Her meyvenin olgunlaşma zamanı ayrıdır. Bunun ne zaman olacağını her genç anladığı gibi Allah korkusu taşıyan her anne de elbette bilir. İş, gücü, diplomayı, 'millet ne der' endişesini 'Allah ne der' endişesi ile karşılaştıracak kadar kabiliyeti olan her ebeveyn, çocuğunun ihtiyacı için vaktinin gelip gelmediğini anlar.

Allah'ın şeriatının tatbik edilmesi Resûlullah aleyhisselamın ifadesiyle “kırk yıl yağmur yağmasından” daha büyük bereket sebebidir. Verilen zekâtlar ve sadakalar rahmet ve bereket sebebidir.

Hadis-i şerif, bereketin yaşlıların yanında bulunacağını haber verir. Daha evlenmeden karşısındaki eş adayının anne-baba-dede-ninesiyle yaşamaya karşı alerjisi olduğunu beyan eden her yuva yapıcı, bereket sebebini tırpanlamıştır. Peygamber aleyhissalatu vesselam, yaşlıların bulunduğu evlerde hayat sürmeyi tavsiye buyurmuştur. Yaşlıların 'dırdırının bitmemesi' veya başka mazeretler bu işin maliyetidir elbette ama akıllı insan bunu bereketsizliğin maliyetiyle karşılaştırmayı bilecektir. Maliyetsiz bereket sadece cennette olacaktır.

Şu da unutulmamalıdır ki toplumda ahlaksızlığın ve Allah'a isyanın yayılması, büyük haramların yol bulması dışarıda kar fırtınasının esmesine benzer. Rüşvet verilip alınması gökten yağın zehirdir ve bizim soframıza isabet etmese yan sofraya illa eder. Her açılan banka, toplumda Allah'ın lanetinin yayılmasıdır. Faizli her işlem için sekreterin tıkladığı bir tuş, gökten inmiş yıldırıma benzer, nereye isabet edeceği kestirilemez. Her yalan, iftira, hile bereketten kaybedilmiş tuğladır.

Bu şartlarda insan evini ısıtıp dışarıya güç yetiremeyebilir. Bahar beklenecektir ki bahar, Allah'a başkaldırının olmamasıdır. Müslüman kendini bereketle buluşturduğu gibi yaşadığı sokakları ve devletini de bereketli yapmalıdır. Evini Allah'a teslim edenin evi, sokağını Allah'a teslim edenin sokağı bereketlenir.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.